

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6033/2020
18.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић, Гордане Комненић, Бисерке Живановић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миле Ранкић, адвокат из ..., против туженог ЈП ЕПС Београд, Огранак РБ „Колубара“ из Лазареваца, чији је пуномоћник Александар Будалић, адвокат из ..., ради исплате отпремнине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4524/19 од 09.07.2020. године, у седници одржаној 18.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4524/19 од 09.07.2020. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 4524/19 од 09.07.2020. године и пресуда Основног суда у Лазаревцу П 169/18 од 08.10.2018. године тако што **СЕ УСВАЈА** тужбени захтев и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ЈП ЕПС, Огранак РБ „Колубара“ Лазаревац да тужиоцу АА из ... на име мање исплаћене отпремнине при одласку у пензију плати 50.000,00 динара са законском затезном каматом од 16.07.2014. године до исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 62.550,00 динара, све у року од 15 дана од пријема писаног отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П 169/18 од 08.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име мање исплаћене отпремнине при одласку у пензију плати 50.000,00 динара са законском затезном каматом од 16.07.2014. године до исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка плати 1.950,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног преписа пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4524/19 од 09.07.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда

Основног суда у Лазаревцу П 169/18 од 08.10.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка учињене у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе и разматрања правног питања у интересу равноправности грађана.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 87/18), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став 2).

У конкретном случају, испуњени су услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе имајући у виду да је нижестепеним одлукама одступљено од судске праксе приликом одлучивања о захтевима тужилаца са сличним чињеничним и правним основом, те је донета одлука као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог до одласка у старосну пензију 30.06.2014. године. Тужиоцу је на основу Одлуке директора туженог о бескаматном зајму од 13.03.2014. године исплаћен износ од 50.000,00 на име одобреног зајма. Чланом 5. ове одлуке прописано је да запослени коме радни однос код туженог престане пре почетка, односно пре истека крајњег рока за отплату зајма, дужан је да неотплаћени износ зајма врати приликом престанка радног односа и да ће обрачунске службе, у складу са датом изјавом запосленог, обуставу неотплаћеног износа зајма приликом престанка радног односа запосленог извршити од зараде, накнаде зараде и других примања запосленог. Тужилац је 14.03.2014. године дао изјаву којом се сагласио да у случају престанка његовог радног односа код туженог, надлежна служба изврши обуставу неотплаћеног износа зајма у једнократном износу од његове зараде, накнаде зараде и других примања. Тужиоцу је пре одласка у пензију обрачуната отпремнина од 313.149,00 динара од које је једнократно одузето 50.000,00 динара на име неотплаћеног зајма и тужиоцу је исплаћена тако умањена отпремнина.

По оцени Врховног касационог суда нижестепени судови су погрешно применили материјално право када су одбили тужбени захтев. У конкретном случају реч је о потраживању неисплаћеног дела отпремнине, а овај вид накнаде по својој правној природи представља једну од законом утврђених мера заштите запослених за чијим радом је престала потреба, при чему је право на отпремнину Уставом Републике

Србије, у члану 60. став 4, дефинисано као неотуђиво право којег се нико не може одрећи. Тужилац је 14.03.2014. године дао изјаву туженом којом се обавезао да ће се, уколико му радни однос престане пре истека крајњег рока за отплату зајма, неотплаћени износ зајма обуставити од његове зараде, накнаде зараде и других примања. Међутим, тужилац овом изјавом није дао сагласност да се његова отпремнина умањи за дуг по основу уговора о зајму, јер тако нешто није било изричито предвиђено наведеном изјавом, већ се изјавом тужилац обавезао да ће неотплаћени зајам вратити приликом престанка радног односа. Имајући у виду наведено, тек после исплате отпремнине, тужени послодавац је имао могућност да од тужиоца тужбом или на други начин потражује неотплаћени зајам, али није био овлашћен да изврши умањење отпремнине за износ зајма, зато што за такво умањење не постоји правни основ.

Како је нижестепеним пресудама погрешно примењено материјално право, то је Врховни касациони суд ове пресуде преиначио и одлучио као у ставу другом изреке на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 165. став 2. ЗПП у вези са чланом 154. истог закона, те су тужиоцу признати трошкови за заступање од стране пуномоћника из реда адвоката и то: првостепеног поступка за приступ на два одржана рочишта по 7.500,00 динара, састав тужбе 6.000,00 динара, састав жалбе и ревизије по 12.000,00 динара, који су одмерени применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, као и трошкови судске таксе на тужбу, првостепену пресуду, жалбу и другостепену одлуку по 1.950,00 динара, судску таксу на ревизију од 3.900,00 динара и одлуку о ревизији 5.850,00 динара, што је одмерено применом одредаба Закона о судским таксама, тако да су укупни трошкови поступка 62.550,00 динара.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић